

**REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U BJELOVARU**

BROJ: K-DO-6/06.
Bjelovar, 23. rujna 2008.
BM/KP

ŽUPANIJSKOM SUDU U

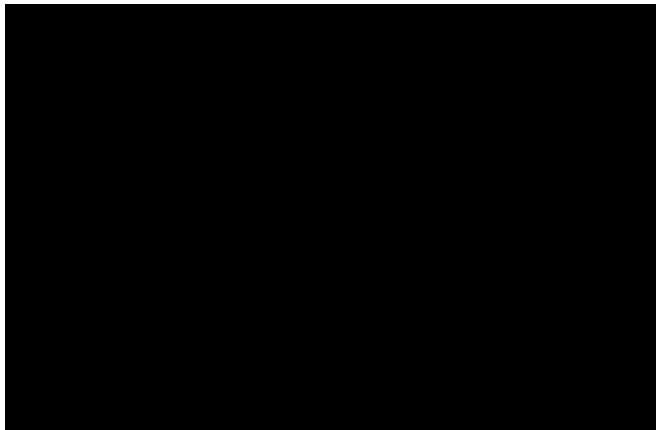
VIROVITICI

Temeljem čl. 42. st. 2. toč. 4. i čl. 203. st. 2. Zakona o kaznenom postupku (NN-110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02. u nastavku ZKP), podižem

OPTUŽNICU

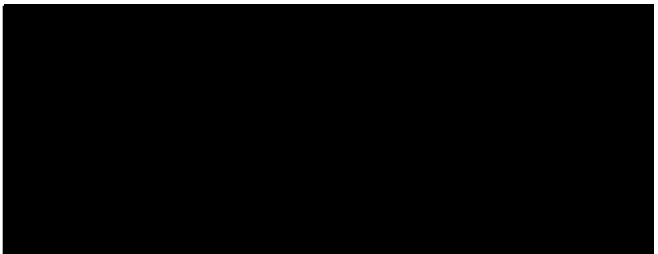
protiv:

I. okr. HUSNJAK IVANA,

neosuđivanog, nalazi se na slobodi,

II. okr. SOKOL GORANA,

[REDACTED]
neosuđivanog, nalazi se na slobodi,

da su 1. veljače 1992. za vrijeme trajanja međunarodnog oružanog sukoba na teritoriju Republike Hrvatske između regularnih oružanih snaga Hrvatske vojske i policije s jedne, te naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenih hrvatskih Srba i snaga bivše JNA s druge strane, izazvanog njihovom agresijom i okupacijom dijela teritorija suverene Republike Hrvatske, I. okr. Husnjak Ivan kao časnik Hrvatske vojske s činom pričuvnog kapetana I. klase na dužnosti zapovjednika II. bataljuna 132. brigade HV-a „R“ a II. okrivljeni Goran Sokol kao časnik Hrvatske vojske sa činom potporučnika na dužnosti zamjenika zapovjednika II. bataljuna 132. brigade HV „R“, nakon što su oružane snage Hrvatske vojske 18. prosinca 1991. oslobodile šire područje Orahovice i podpapučkih sela, a I. okr. Husnjak Ivan 31. siječnja 1992. izdao zapovijed broj: 24-1/92 za čišćenje terena u zauzetim selima Pušine i Slatinski Drenovac, u kojima su kontrolu preuzele postrojbe specijalne policije Osijek i Policijske postaje Orahovica, tijekom koje operacije čišćenja je od strane njima podređenih postrojba u sastavu 132. brigade HV „R“ (II bataljun, izviđački vod i A Satnija II. bataljuna 132. brigade) nekoliko za sada nepoznatih pripadnika A satnije II. bataljuna 132. brigade počelo sa paljenjem napuštenih kuća stanovnika srpske nacionalnosti zbog čega su došli u sukob sa pripadnicima specijalne policije i policije koji su ih nastojali u tome spriječiti no nisu uspjeli već su se morali povući, a I. i II. okrivljeni iako su znali da se na terenu događaju protupravne radnje, protivno čl.53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te protivno odredbama čl.86. i 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti međunarodnih oružanih sukoba (protokol I od 8. lipnja 1977.) nisu poduzeli ništa da se takva protupravna postupanja suzbiju i kazne te pristajući da njima podređene postrojbe nastave s takvim protupravnim radnjama kao i na njihove posljedice, nakon čega su pojedini pripadnici njemu podređenih postrojbi na terenu ciljanim podmetanjem vatre namjerno uništili u selu Pušine 17 kuća i to kbr. 7, 9, 21, 23, 25, 29, 31, 33, 37, 38, 83, 89, 103, 107 i 149 te pucanjem iz vatrenog oružja oštetili zvonik pravoslavne crkve, dok su u Slatinskom Drenovcu zapalili devetnaest kuća i to kbr. 2, 4, 16, 18, 20, 22, 28, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 82, 100, 106, 116, 128 i 140, kao i lovački dom između Pušina i Slatinskog Drenovca,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako su bili dužni, propustili spriječiti da se imovina stanovništva protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima što nije opravdano vojnim potrebama,

pa da su time I. okr. Husnjak Ivan i II. okr. Goran Sokol počinili kazneno djelo protiv čovječnosti međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva označeno u čl. 120. st. 1. u vezi čl. 28. st. 2. OKZRH, a kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

STOGA PREDLAŽEM:

1. da se pred vijećem naslovnog suda kao stvarno i mjesno nadležnim održi glavna rasprava,

2. da se na glavnoj raspravi u svrhu dokazivanja kao svjedoci saslušaju Nenad Lanko (23-25), Antun Novaković (26-28), Zdenko Minarik (31-33), Miroslav Buneta (34-36), Filip Tomjanović (37-39), Ivica Pelin (41-43), Mirko Kojić (44-46), Zlatko Mesić (48-55), Ivan Čavić (51-52), Miroslav Mozer (102-104), Josip Nikšić (105-107), Slavko Šutić (114-118) i Željko Šafar (119-121).

3. da se tijekom glavne rasprave u svrhu dokazivanja izvrši uvid u izvješće Specijalne jedinice - vod Orahovica Policijske uprave Osijek (2), u izvješće obavještajne referade Orahovica od 10. veljače 1992. godine, izvješće komandira čete ZNG-a od 3. veljače 1992. godine, izvješće dostavljeno referadi obavještajnih poslova u Našicama od 27. prosinca 1991. godine, izvješće referade od 31.12.1991. godine, u dnevnik događaja Policijske postaje Orahovica od 24. srpnja 1991. godine do 5. listopada 1992. godine, u dokumentaciju 132. brigade pribavljenu od MORH-a te da se razgledaju video snimke sela Pušine i Slatinski Drenovac, koja su oslobođena po pripadnicima Hrvatske vojske, kao i video snimka PP Orahovica od 25. ožujka 2006. godine.

O b r a z l o Ź e n j e

Protiv I. okr. Ivana Husnjak i II. okr. Gorana Sokol provedena je istraga zbog osnovane sumnje da su 1. veljače 1992. godine i to I. okr. na dužnosti zapovjednika II. bataljuna 132. brigade HV-a, a II. okr. Goran Sokol, kao zamjenik zapovjednika II. bataljuna 132. brigade HV-a, tijekom trajanja operacija čišćenja terena na akcijom zauzetim područjima 1. veljače 1992. godine, od strane njima podređenih postrojba u sastavu 132. brigade (II. bataljun, izviđački vod i 4. Satnija II. bataljuna 132. brigade) iako su znali da se u zauzetim selima Pušine i Slatinski Drenovac događaju protupravne radnje i da se pale napuštene kuće stanovnika srpske nacionalnosti nisu poduzeli ništa da se takova protuzakonita postupanja suzbiju i kazne, iako su od strane zapovjednika A Satnije II. bataljuna Mirka Koić pismeno izvješteni o tim događanjima pa i o osobama koje su to počinile, pristajući da njima podređene postrojbe nastave s takvim protupravnim radnjama kao i na njihove posljedice pa su tako nepoznati pripadnici njima podređenih postrojbi na terenu podmetanjem vatre i pucnjavom namjerno uništili u selu Pušine i Slatinski Drenovac 43 kuće, lovački dom te oštetili pravoslavnu crkvu u Pušini.

Tijekom istrage I. okr. Ivan Husnjak naveo je da je 6. prosinca 1991. godine preuzeo zapovjedništvo II. bojne 132. brigade HV-a u Orahovici a za njegovog zamjenika imenovan je II. okr. Goran Sokol. 7. prosinca 1991. godine dobio je zapovijed zapovjednika 132. brigade da se prepočinjava Operativnoj zoni Bjelovar u operativnu grupu «Papuk» sa cijelom svojom bojnom sa zadaćom oslobađanja prostora Papuka sa postrojbama. 15. prosinca 1991. godine bila su oslobođena sela Krašković, Pušina, Kokočak, a 16. prosinca iste godine Slatinski Drenovac. Vojska je zauzela sela i bilo je zabranjeno paljenje, uništavanje i pljačkanje svih oslobođenih sela, što je on osobno kontrolirao i maksimalno utjecao da njegova postrojba ne radi neke nečasne radnje. Nakon toga, njegova postrojba prebačena je na istok, da bi 27. siječnja 1992. godine dobio pismenu zapovijed za čišćenje

prostora Papuka. Zbog te zapovijedi dana 31. siječnja 1992. godine napisao je pismenu zapovijed za svoje postrojbe kojom je između ostalog, regulirao ponašanje postrojbi u vršenju naprijed navedene zadaće a posebno je baš regulirao ponašanje u odnosu na A Satniju II. bojne 132. brigade. Istog dana navečer održao je poseban sastanak cijelog zapovjedništva u pripremi, za svog zamjenika u ovoj operaciji imenovao je II. okr. Gorana Sokol a on osobno imao je nekih drugih zadaća koje je morao izvršiti pa nije mogao vršiti tu akciju čišćenja. Dana 1. veljače 1992. godine negdje oko 10,00 sati obišao je svoje zapovjedništvo koje se nalazilo u selu Pušina, zadržao se nekih 10 do 15 minuta i otišao na obavljanje drugog zadatka na istok. Narednog jutra, dakle 2. veljače 1992. godine kad se vratio u Orahovicu izviješten je od svog operativca Željka Šafar da je akcija protekla u redu ali da su oko 17,15 sati prema policijskoj obavijesti koju je on dobio kao dežurni, gorjele kuće u Pušini. Kada je dobio taj podatak odmah je pozvao zamjenika odnosno II. okr. Gorana Sokol kako bi o svemu tome sa njim razgovarao no on mu je rekao da vojske u Pušini i Drenovcu oko 17, 15 sati nije bilo, s obzirom da je akcija završila u 12,30 sati. Sastanku je bio nazočan i zapovjednik A satnije Mirko Koić od kojeg je kao i od ostalih zapovjednika tražio pismeno izvješće o cijelom događaju. Od Mirka Koić je, istina, dobio jedno pismeno izvješće i u kojem izvješću je bilo navedeno da su bile zapaljene samo 3 kuće a na njegovo pitanje tko je te kuće zapalio, isti mu je uzvratilo da ako treba da će cijela postrojba za to odgovarati, no on to nije prihvatio jer samo pojedinac može odgovarati za ono što je napravio. Istoga dana kada je saznao o događanjima u Pušini i Drenovcu zajedno sa zapovjednikom policije u Orahovici oko 10,00 sati otišao je u selo Pušina i Drenovac i zaista je bilo svježe izgorjenih kuća, na kraju sela gorio je jedan plastenik i jedan štagalj.

Negdje 5. ili 6. veljače 1992. godine održan je sastanak u PP Orahovica no istom nije mogao nazočiti već je poslao svog operativca Željka Šafar koji ga je izvijestio da je na tom sastanku zaključeno da se moraju pronaći krivci koji su odgovorni za paljenje kuća.

I nakon toga tražio je od svojih zapovjednika da ga odmah izvijeste o tome ukoliko dođu do određenih saznanja tko je počinitelj paljevine no nikada nije dobio neki podatak da su to učinile njegove postrojbe.

Navodi nadalje da je u mjesecu prosincu 1991. godine na području Orahovice, kako prije, tako i nakon oslobađanja ovih sela bilo velikih problema sa rušenjem kuća i na kraju je bila otkrivena jedna grupa koja je to radila, ta grupa je prijavljena i na kraju je za to odgovarala. U to vrijeme također se govorilo da to radi vojska, iako vojska s tim nije imala ništa.

O svim sastancima u njegovom zapovjedništvu vodio je radnu teku u kojoj je vodio bilješke no ista je ostala u zapovjedništvu i sada je više nema.

Na svim brifinzima koji su se održavali u zapovjedništvu 132. brigade uvijek je izvještavao o stanju u svojoj postrojbi i o svim događajima pa je tako gotovo siguran da je i o ovom događaju i problemima vezanim za njega u selu Pušine izvijestio pukovnika Milu Lulića koji je mijenjao, zbog bolesti odsutnog, generala Slavka Barić.

Tijekom istrage saslušan II. okr. Goran Sokol (98-101) naveo je da je dana 6. prosinca 1991. godine preuzeo dužnost zamjenika zapovjednika II. bojne 132. brigade Orahovica čiji zapovjednik je bio I. okr. Ivan Husnjak. Par dana nakon toga dobili su zapovijed kojom su trebali učestvovati u akciji oslobađanja sela na području Orahovice. Na

tom području bilo je raznih postrojbi od civilne policije, specijalne policije te civilne zaštite i sa svim zapovjednicima tih postrojbi imali su dobru suradnju.

Vojska je provela oslobađanje sela na području Orahovice 14./15. prosinca te su potom otišli na istok a civilna vlast preuzela je sva oslobođena sela na području Orahovice. Vratili su se ponovno u Orahovicu jer je u planu bila akcija čišćenja terena na području Papuka zbog čega je i 31. siječnja 1992. godine I. okr. Ivan Husnjak održao sastanak cijelog zapovjedništva a njega odredio da koordinira tu akciju čišćenja jer on zbog nekog svog službenog zadatka osobno nije mogao sudjelovati i biti prisutan.

1. veljače 1992. godine akcija je započela oko 8,00 sati i u njoj je sudjelovala i A satnija koja je pojačana sa izviđačkom desetinom II. bojne. U selu Pušina prije početka postrojio je sve sudionike akcije, pročitao im zapovijedi i izdao zadaće s tim da navodi da se u svim pismenim zapovijedima postrojbe reguliralo moralno postupanje i ponašanje vojnika kako ne bi dolazilo do nekih nečasnih radnji od njihove strane. Akcija je završila negdje oko 12,00 sati i sve postrojbe su napustile selo Pušina gdje je bilo zapovjedno mjesto, a A satnija otišla je u pravcu Jankovca na planinarski dom gdje su bili smješteni. Kako je akcija bila uspješno provedena vratio se u zapovjedništvo a potom u 14,00 sati otišao kući u Našice. Za sve to vrijeme dok je akcija trajala ni u jednom trenutku nije vidio da bi bio zapaljen bilo kakav objekt u selu a pogotovo bilo kakova kuća.

Narednog dana ujutro pozvao ga je zapovjednik I. okr. Ivan Husnjak i tada mu je rekao da je obaviješten od strane svog operativca Željka Šafar da je došlo do uništavanja privatne imovine u Pušini a operativac je dojavu zaprimio od djelatnika policijske postaje oko 17,00 sati.

Održan je odmah i brifing, razgovaralo se o svim događanjima i I. okr. je od svih nazočnih zapovjednika tražio da se o svemu očituju što su i učinili te ga upoznali da se ništa nije dogodilo u Pušini dok su se oni tamo nalazili.

Nakon nekoliko dana održan je i sastanak u policiji na kojem se razgovaralo o paljenju kuća.

Toga dana dakle 1. veljače 1992. godine kada se odvijala ova akcija on osobno nije uopće bio u Slatinskom Drenovcu i od postrojbi koje su učestvovala u toj akciji jedino je A satnija trebala proći kroz Slatinski Drenovac u dolasku do Pušine kamionima i ponovo je trebala proći u povratku kroz to selo s obzirom da su bili smješteni u planinarskom domu Jankovac.

Što se tiče I. okr. Ivana Husnjak navodi da je on u selo Pušine došao negdje oko 10,00 sati, zadržao se 15 minuta te ponovno udaljio s obzirom da je imao drugih obveza.

Također navodi da mu nije poznato da li je o brifingu u njihovom zapovjedništvu nakon saznanja za ovaj događaj bio obaviješten Slavko Barić koji je u to vrijeme bio zapovjednik 132. brigade. Zapravo, Slavko Barić u to vrijeme bio je na bolovanju zbog neke prometne nezgode pa ga je mijenjao pukovnik Lulić.

Obrane I. okr. Ivana Husnjak i II. okr. Gorana Sokol ne mogu se prihvatiti.

Svjedok NENAD LANKO (list 23-25) iskazao je da je negdje krajem 1991. godine postao šef smjene u PP Orahovica i taj posao radio je negdje do kraja 1992. godine. Ističe da osobno nije zaprimio dojavu o paljevinama kuća u Pušini i Slatinskom Drenovcu no vrlo vjerojatno je dojavu zaprimio njegov pomoćnik čijeg se imena sada ne sjeća, međutim ističe da kada je u dnevniku događaja taj događaj evidentiran 1. veljače 1992. godine da se je to moralo dogoditi.

Naime, iz dnevnika događaja PP Orahovica za period od 24. srpnja 1991. godine pa do listopada 1992. godine pod rednim brojem 82 dana 1. veljače 1992. godine u 17,25 sati evidentirano je slijedeće. Osoba koja je dojavila događaj je Minarik Zdenko a kratak sadržaj dojave glasi: «Dana 1. veljače 1992. godine u 17,25 sati gore imenovani nas je obavijestio da su danas u mjestu Pušina pripadnici ZNG zajedno sa zapovjednicima Husnjakom i Sokolom zapalili 25 kuća, a pri tome policajcima koji su bili na osiguranju sela i koji su ih pokušali spriječiti u paljenju, prijetili oružjem».

Svjedok ZDENKO MINARIK (list 31-33) iskazao je da je on u navedeno vrijeme bio zapovjednik voda specijalne policije PU Osijek stacioniran u Virovitici. 1. veljače 1992. godine, sjeća se da je bila zima, bio je na osiguranju u mjestu Veliki Rastovac gdje je došao u obilazak tadašnji ministar unutarnjih poslova Ivan Vekić. Upravo toga dana bio je zapaljen određeni broj kuća u mjestu Pušina a dopušta da ga je tada netko nazvao i izvijestio o samom događaju i moguće je da je tada izvijestio i PP Orahovicu. Bilo je govora o tome da su došli pripadnici Hrvatske vojske i da su oni zapalili te napuštene kuće i da je došlo do nekakvog sukoba između specijalne policije i pripadnika HV-a jer pripadnici specijalne policije nisu dozvoljavali pripadnicima HV-a da uđu u selo i pale, ali su isti na silu ušli u selo i zapalili te kuće. Također je bilo govora da je pripadnika specijalne policije bilo 15, dok je pripadnika HV-a bilo nekih stotinjak. Narednog dana, zajedno s ostalim pripadnicima specijalne policije otišao je na mjesto događaja i koliko se danas sjeća bilo je zapaljeno nekih možda 20 napuštenih kuća. Inače policija je imala 3 punkta u selu Pušina s tim da je jedan punkt bio na početku sela, jedan u sredini, a treći punkt nalazio se na kraju sela i na tim punktovima nalazili su se pripadnici specijalne policije.

S obzirom da iz izvješća zapovjedniku specijalne jedinice kojeg su potpisale ovlaštene službene osobe Zdenko Minarik i Miroslav Buneta proizlaze u potpunosti isti navodi koji se nalaze u dnevniku događaja PP Orahovica s tim da su još u izvješću i pobrojani brojevi zapaljenih kuća, svjedoku Zdenku Minarik predloženo je ovo izvješće, za koje on tvrdi da ga osobno nije pisao, no što se tiče potpisa pored njegovog imena i prezimena, tvrdi da se u to vrijeme tako potpisivao.

Svjedok MIROSLAV BUNETA (list 34-36), zamjenik zapovjednika voda specijalne policije Orahovica zajedno sa svjedokom Minarikom bio je 1. veljače 1992. godine na osiguranju tadašnjeg ministra MUP-a Ivana Vekića u Velikom Rastovcu. Njemu nije poznato ništa o ovom događaju no zna da je bilo paljenja napuštenih kuća u Pušini i Slatinskom Drenovcu, za potpis na izvješću iskazao je da bi to mogao biti njegov potpis, isto tako istaknuo je da je između vojske i policije postojao animozitet koji je posebno dolazio do izražaja u vrijeme kad je bio rat.

Iz očevidnog upisnika PP Orahovica pod brojem KU-57 od 3. 2. 1992. godine vidljivo je da je vršen očevid u Pušini gdje je nepoznati počinitelj podmetnuo požar u više obiteljskih kuća a pod rednim brojem KU-58/92 06. veljače 1992. godine vršen je očevid u Slatinskom Drenovcu gdje je također nepoznati počinitelj podmetnuo požar u više obiteljskih kuća.

S obzirom da je iz ovog očevidnog upisnika razvidno da je kao krim. tehničar očevid vršio Antun Novaković, isti je (list 26-28) saslušan tijekom istrage iskazao da je radio kao krim. tehničar u PP Orahovica tijekom 1991. i 1992. godine. Išao je na razne očevide zbog miniranja napuštenih srpskih kuća a znao je doći i na područje Pušine i Slatinskog Drenovca i vidio je spaljene kuće Srba jer je tamo ranije uglavnom i bilo srpsko stanovništvo. Međutim, tko je i zašto spalio te kuće osobno ne zna.

Svjedok IVICA PELIN (list 42-43) tijekom 1991. i 1992. godine bio je zapovjednik I. Satnije 3. bojne 132. brigade HV-a. Po zapovijedi zapovjednika 3. bojne 132. brigade Milana Knežević cijela njegova postrojba bila je pridodana 2. bojnoj 132. brigade čiji zapovjednik je bio I. okr. Ivan Husnjak i to u akciji u kojoj je trebalo osloboditi mjesta na području Orahovice. Upravo oni bili su zaduženi za oslobađanje mjesta Humljani, Pušina i Slatinski Drenovac. Sa svojom postrojbom ušao je u ova sela bez ikakvog otpora, da bi se potom stacionirali u Pušini gdje su ostali 5 – 6 dana za vrijeme trajanja akcije. U cijeloj toj akciji došlo je do oštećenja možda nekih 4 – 5 kuća zbog vojnog djelovanja no sve ostale kuće u selu Pušina bile su u redu i u takvom stanju ostale su dok nije napustio to područje sa svojom postrojbom. Nakon napuštanja Pušine u to mjesto došli su pripadnici policije i pripadnici 2. bojne 132. brigade. Sa svojom postrojbom otišao je kasnije na druga ratišta a kada se nakon 4 – 5 godina ponovno vratio na ovo područje i obišao Pušinu i Slatinski Drenovac vidio je da su sva sela potpuno uništena.

Svjedok FILIP TOMLJANOVIĆ (list 37-39) u prosincu 1991. godine imenovan je zapovjednikom specijalne jedinice izviđačko-diverzantske satnije HV-a i tu dužnost obnašao je sve do 15. ožujka 1992. godine. Zapovjednik 132. brigade bio je Slavko Barić a on je kao zapovjednik specijalne jedinice imao obvezu da prisustvuje svim sastancima i brifinzima koji su se održavali u zapovjedništvu 132. brigade i svi ti sastanci i brifinzi održavali su se prvo u Našicama a kasnije u Čepinu u ratnom zapovjedništvu, s obzirom da je Čepin bio prva crta bojišnice. Negdje poslije Božića 1992. godine a nakon oslobađanja sela na Papuku po zapovijedi samog Slavka Barića išao je u selo Pušine i Slatinski Drenovac sa zadatkom da ih tih sela izvedu postrojbe HV-a kako bi ih preuzela policija. Kada su došli u sela ista su bila cijela a što se može vidjeti i iz video zapisa koji postoji u Županijskom državnom odvjetništvu u Bjelovaru. U selu su boravili nekoliko dana a nakon toga cijelo to područje preuzela je policija.

Kasnije, ne sjeća se točno datuma, na sastancima i brifinzima bilo je govora o tome da se pale sela i da se svašta događa i radi pa je zbog toga satnik Mile Lulić koji je zamjenjivao zapovjednika Slavka Barić koji je zbog prometne nesreće bio na bolovanju, izdao i pismenu zapovijed 2. ožujka 1992. godine iz koje je razvidno da se trebaju poduzeti sve mjere radi suzbijanja kriminalnih i drugih radnji. Ovaj svjedok također navodi da je negdje 1992. godine, vrativši se na područje sela Pušine i Slatinski Drenovac vidio da su ista spaljena i zapravo ih nije bilo, o čemu je tada razgovarao sa Miroslavom Buneta koji mu je tada rekao da su paljenja u Pušini i Slatinskom Drenovcu vršili pripadnici HV-a te mu je

također još rekao da je izvješće o svim događanjima dostavio svom zapovjedniku specijalne policije.

Svjedok Zlatko Mesić (list 48-49) tijekom 1992. godine radio je kao djelatnik SIS-a u Osijeku s tim da je bio stacioniran u Orahovici no nije mu poznato ništa o događajima u selu Pušine i Slatinski Drenovac.

Međutim, kada se ovom svjedoku predočuje preslika izvješća od 31. prosinca 1991. godine (list 9-11) izjavio je da je sačinio to izvješće i da se na njemu nalazi potpis u svojstvu rukovoditelja obavještajne referade. Naime, u navedenom izvješću zapovjedništva 132. brigade HVR Našice između ostalog navedeno je da se izviđačka četa II. bataljuna neprimjereno ponaša, što najmanje koristi brigadi.

Svjedok IVAN ČAVIĆ (list 51-53) do mjeseca studenog 1991. godine bio je nakon ustrojavanja izviđačkog i diverzantskog voda pod nazivom «Zli mačići» pripadnik tog voda kojim je zapovijedao Krešimir Perković. Njegov vod od mjeseca studenog 1991. godine pa do svibnja 1992. godine nalazio se u mjestu Ivanovac između Čepina i Osijeka i van tog područja nisu nikuda odlazili. Čuo je da je došlo do paljenja kuća u mjestu Pušina i Slatinski Drenovac no o tome nema nikakvih saznanja.

O samim događajima na dan 1. veljače 1992. godine iskaze su dali svjedoci Miroslav Mozer, Josip Nikšić, Željko Šafar i Slavko Šutić.

Svjedok MIROSLAV MOZER (list 102-104) iskazao je da je od 4. listopada 1991. godine bio pomoćnik zapovjednika za sanitet II. bojne 132. brigade HV-a u Orahovici. Dana 31. siječnja 1992. godine u večernjim satima zapovjednik I. okr. Ivan Husnjak sazvao je sastanak i radilo se o redovitom brifingu, a na tom sastanku bilo je govora o akciji koja je trebala početi 1. veljače 1992. godine. Na tom sastanku I. okr. Ivan Husnjak izričito je zabranio bilo kakovo «postupanje prema objektima tijekom te akcije čišćenja i zabranio je postupanje prema objektima u smislu paljenja i tome sl.».

Akcija je počela ujutro 1. veljače 1992. godine s tim da je on sa svojim sanitetom nešto kasnio. Kada je došao u selo Pušine tamo je već bio Goran Sokol sa vojnicima koji su sudjelovali u toj akciji i bilo je nekih 45 ljudi prema njegovoj procjeni. II. okr. Goran Sokol sve ih je postrojio i izrekao im kompletnu zapovijed da se strogo zabranjuje uništavanje imovine i rekao da će tko će to napraviti ići na vojni sud. U toj akciji učestvovala je i A satnija i to jedan dio pripadnika A satnije time da su se njima pridružili i izviđači. Negdje oko 10,00 sati toga dana u selo Pušina došao je I. okr. Ivan Husnjak kako bi vidio kako se odvija akcija, zadržao se neko kraće vrijeme i otišao. Negdje oko 12,00 ili 12,30 pripadnici A satnije koji su učestvovali u ovoj akciji spustili su se u selo nakon što su završili s akcijom te je II. okr. Goran Sokol ponovno izvršio postrojavanje svih učesnika i nakon toga su napustili selo Pušine. Pripadnici A satnije otišli su prema Jankovcu. Inače za cijelo vrijeme trajanja akcije nije vidio nikakvo paljenje kuća u Pušini. I. okr. je bio vojnik i uvijek je postupao kao vojnik, bojao se da mu netko od vojnika ne pogine, tražio je disciplinu i poduzimao sve da netko u ime HV-a nešto loše ne napravi.

Svjedok JOSIP NIKŠIĆ (105-107) u trenutku ovog događaja bio je zamjenik zapovjednika A Satnije II. bojne brigade HV u Orahovici a zapovjednik navedene A satnije bio je Mirko Koić koji je bio odsutan. Dobio je zadaću da sa dijelom snaga A satnije dođe 1.

veljače 1992. godine oko 8,30 sati u selo Pušina pa je sa jedno 40 ljudi došao u navedeno selo gdje je već zatekao II. okrivljenog i izviđače i još neke druge osobe koje su im pomagale u akciji. Sve je završilo oko 12,00 sati, u Pušinu su se vratili oko 12,30 sati. II. okr. je ponovno izvršio postrojavanje a nakon toga svi su se razišli s tim da se on sa svojim snagama iz A satnije vratio u Planinarski dom Jankovac. Inače II. okr. ih je prilikom postrojavanja upozorio kako moraju postupati ukoliko naiđu na protivničke snage ili naiđu na civile izričito

ih upozorio da se moraju pridržavati međunarodnog ratnog prava. Ovaj svjedok ističe da je jedina komunikacija između navedenog planinarskog doma gdje su bili smješteni i sela Pušina selo Slatinski Drenovac tako da se mora proći kroz Slatinski Drenovac da bi se došlo do Pušine. Cijela satnija po povratku bila je stacionirana na planinarskom domu Jankovac i nije postojala nikakva mogućnost da se tijekom popodneva toga dana neko vrati u selo i zapali kuće u Drenovcu i Pušini.

Svjedok ŽELJKO ŠAFAR (list 119-121) u vrijeme ovih događaja bio je operativac u zapovjedništvu II. bojne 132. brigade u Orahovici i kao operativac uglavnom je pisao borbene zapovijedi i obavljao druge potrebne poslove.

Dana 31. siječnja 1992. godine dobili su pismenu zapovijed od 132. brigade HV-a da se treba izvršiti čišćenje sela Pušina radi eventualnog otkrivanja skladišta oružja, bunkera i sl. Istoga dana poslije podne održan je sastanak zapovjedništva II. bojne 132. brigade u Orahovici kojim je rukovodio I. okr. Ivan Husnjak. Na tom sastanku bilo je dogovoreno provođenje cjelokupne akcije čišćenja sela Pušina, nakon čega je napisao borbenu zapovijed koja je bila dostavljena svim učesnicima akcije. I. okr. Ivan Husnjak odredio je za rukovođenje cijelom akcijom II. okr. Gorana Sokol. Akcija je počela 1. veljače 1992. godine oko 8,00 sati i on je cijeli taj dan bio dežuran u zapovjedništvu II. bojne 132. brigade u Orahovici. Negdje između 13,00 i 14,00 sati u zapovjedništvo je došao II. okr. Goran Sokol i izvijestio ga da je cijela akcija prošla u redu. Međutim, između 17,00 i 18,00 sati došla je obavijest iz PP Orahovica od dežurnog djelatnika da ima paleži u selu Pušina. Kako je bio obaviješten već ranije da je akcija završila nije smatrao potrebnim obavještavati bilo koga o dojavi dežurnog iz PP Orahovica već je na brifingu narednog dana kada je bilo nazočno cijelo zapovjedništvo II. bojne rekao I. okr. što se dogodilo. I. okr. je otišao do zapovjednika PP Orahovica pa su, koliko mu je poznato zajedno otišli na teren da vide što se dogodilo.

Što se tiče I. okr. Ivana Husnjak zna da je od vojnika u svojoj bojnoj tražio red i disciplinu i da je u svim njegovim borbenim zapovijedima uvijek bilo navedeno kako se treba postupati s ratnim zarobljenicima, ratnim plijenom i pronađenom imovinom. Isto tako iskazao je da je jednom prilikom tijekom 1992. godine negdje krajem mjeseca veljače umjesto I. okr. bio prisutan na jednom sastanku PP Orahovica koji je vodio zapovjednik te Plićijske postaje i na kojem je bilo govora o paležima kuća te je zaključeno da ukoliko netko nešto uoči da to treba prijaviti.

Na navedenom sastanku na kojem je govorio naprijed navedeni svjedok Željko Šafar bio je nazočan i svjedok Mirko Koić (list 44-47) koji je u to vrijeme bio zapovjednik A satnije II. bojne 132. brigade HV-a u Orahovici. Naime, u mjesecu listopadu 1991. godine došlo je do osnivanja 107. brigade Valpovo te 132. brigade HV Našica zapovjednik koje je bio Slavko Barić i njegova satnija je pridodana kao 4. satnija II. bataljuna 132. brigade. Dana 1. veljače 1992. godine bio je izvan svoje postrojbe, na pogrebu Ivice Jurlina, pripadnika

MUP-a koji je počinio suicid. Ima saznanja o tome da upravo toga dana, dakle 1. veljače 1992. godine I. okr. kao zapovjednik II. bojne i njegov zamjenik II. okr. sa dijelom I. voda satnije se nalaze na zadatku na području općine Orahovica. Još putem po povratku sa pogreba radio vezom dobio je informaciju da je došlo do paljenja kuća od strane pripadnika njegove postrojbe a tu informaciju dobio je i narednog dana u zapovjedništvu II. bojne 132. brigade. Od zapovjednika II. bojne, I. okr. Ivana Husnjak dobio je zadatak da sve ispita i potom od svih pripadnika svoje postrojbe koji su sudjelovali u izvršenju tog zadatka je tražio da napušu svoja pismena izvješća, posebno naglašava da je tražio da napišu istinu i onako kako je sve bilo. Prikupio je sva pisana izvješća i dana 3. veljače 1992. godine sačinio je svoje izvješće i potpisao ga tako da iza tog izvješća i danas stoji i isto potom dostavio I. okr. Ivanu Husnjak.

Preslike navedenog izvješća nalaze se u spisu i svjedok je u cijelosti potvrdio da je to isto izvješće koje je dostavio I. okrivljenom.

Međutim, I. okr. niti bilo tko drugi od njegovih pretpostavljenih nije pokrenuo nikakav postupak niti je od njega traženo da u odnosu na one pripadnike koji su izvršili paljenje kuća u Pušini bilo što poduzme. Poimence su bile navedene osobe koje su to učinile no koje su to osobe bile sada ne želi reći jedino može navesti Josipa Klobučar koji je poginuo u mjesecu svibnju 1992. godine i Zdravka Kevčić koji je također poginuo u ratnim operacijama a isti je u svojem izvješću priznao da je zapalio lovački dom između sela Pušine i Slatinskog Drenovca te još jedno 3 – 4 kuće.

Ovaj svjedok ističe da je do tog vremena i tog događaja bila dobra suradnja između HV-a i MUP-a no nakon ovog događaja situacija je bila drugačija i upravo zbog toga 6. veljače 1992. godine održan je jedan sastanak u Virovitici na kojem su bili pored predstavnika zapovjedništva II. bojne nazočni i pripadnici specijalne policije i predstavnici PP Orahovica i na tom sastanku između ostalog bilo je govora o tome da se ponovno trebaju uspostaviti dobri odnosi između pripadnika HV i policije.

Navedenom sastanku između 6. veljače 1992. godine nazočio je i svjedok Slavko Šutić (list 114-118) koji je u to vrijeme bio zapovjednik PP Orahovica. Dana 1. veljače 1992. godine dobro je zapamtio s obzirom da je krstio svoju kćer Ivanu a krsni kum bio je tadašnji ministar unutarnjih poslova Ivan Vekić. Nakon krstitki otišao je na proslavu u Veliki Rastovac i tu ga je izvijestio dežurni policajac iz PP Orahovica, doista se sada više ne sjeća njegovog imena, da gore kuće u selu Pušine. Naime, cijelo to područje je negdje 15./16. prosinca 1991. godine oslobođeno a oko 15. siječnja 1992. godine došla je vojna zapovijed da se vojska s tog područja mora izmjestiti na istok a policija preuzeti to područje kako bi se nadziralo tko ulazi i izlazi iz sela na tom području. PP Orahovica pokrivala je cijelo područje i u samom selu Pušina bio je jedan punkt na ulazu, jedan u sredini a jedan na kraju sela. Za sve osim za vojsku bila je potrebna dozvola za ulazak u sela. Ovaj svjedok iskazuje da je kroz čitavo to vrijeme bilo paljenja napuštene imovine pa je svako tko se onuda kretao bio sumnjiv pa su tako bili sumnjivi i pripadnici civilne zaštite, sami civili, policajci pa i vojska koja se tu kretala. Nakon što je 1. veljače 1992. godine saznao o paljenju kuća, odmah slijedećeg dana 2. veljače 1992. godine ujutro kontaktirao je sa I. okr. Ivanom Husnjak i tada mu je rekao što se sve dogodilo u selu Pušina pa su negdje oko podneva istoga dana I. okr. i on obišli selo Pušina, Slatinski Drenovac i druga sela na tom području. Sjeća se da su u selu Pušina uočili da gori jedan štagalj, vidjeli su da je bilo svježih paljevina kuća a isto tako i

se prema odredbama međunarodnog prava samo u odnosu na njima počinjenu vojnu strukturu već upravo zbog faktičke mogućnosti zapovijedanja i usmjeravanja njemu vojno podčinjenih, ima i garantne obveze u odnosu na stanovništvo koje se zatiče na prostoru vojnog djelovanja. Nepodužimanje radnji kojima bi se spriječilo nastupanje posljedica opisanih u zakonskom opisu kaznenih djela predstavlja takovo nepravdo koje je jednako vrijedno kao i samo činjenje u okvirima kaznenog djela iz čl.120. OKZRH.

Stoga je valjalo podići ovu optužnicu koja se ukazuje opravdana i na zakonu zasnovana.

Prilog: spis KIO-16/06

ŽUPANIJSKA DRŽAVNA ODVJETNICA

BRANKA MERZIĆ

